

Siseministeerium
Pikk 61
15065 Tallinn

Teie 15.10.2019 nr 11-1/320-1

Meie 08.11.2019 nr 4/242

Arvamuse esitamine välismaalaste seaduse ja teiste seaduse muutmise seaduse eelnõu väljatöötamise kavatsuse kohta

Lugupeetud Mart Helme!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) tänab Siseministeeriumit võimaluse eest avaldada arvamust välismaalaste seaduse ning teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu väljatöötamise kavatsuse kohta. Järgnevalt esitame oma tagasiside VTK kohta.

1. Eesti Töötukassa loa nõue

Välismaalaste seaduse § 177 kohaselt võib välismaalasele anda elamisloa töötamiseks, kui Töötukassa on andnud selleks loa. Taotluse Töötukassa loa saamiseks peab esitama tööandja. Töötukassa kontrollib, et töökohta ei ole võimalik täita töökohale esitatavatele kvalifikatsiooni- ja kutsenõuetele vastava Eesti kodaniku, Euroopa Liidu kodaniku ega Eestis elamisloa alusel elava välismaalasega ning töökoha täitmine välismaalasega on põhjendatud tööturu olukorda arvestades.

Kaubanduskoda teeb ettepaneku jätta välismaalaste seadusest välja Töötukassa loa nõue ning viia muudatus ellu koos VTK-s plaanitavate muudatustega. Toetame seda muudatust järgmistel põhjustel:

- a) Töötukassa loa nõude kaotamine aitab vähendada nii Töötukassa kui ka Eesti tööandjate halduskoormust ja kulusid. Muu hulgas väheneksid VTK-s sisalduva elektroonilise iseteeninduskeskkonna arendus- ja hoolduskulud ning väheneks erinevate asutuste vaheline andmevahetus. Kui see aasta tuleb Politsei- ja Piirivalveametil prognoosi kohaselt läbi vaadata ca 1900 Töötukassa loa taotlust, siis edaspidi saaks Töötukassa sellele kuluvat ressursi kasutada muude oluliste tegevuste jaoks.
- b) Puudub praktiline vajadus Töötukassa loa nõude järele. Meile teadaolevalt jätab Töötukassa väga üksikutel juhtudel elamisloa saamiseks vajaliku loa väljastamata. Suuremal osal juhtudel annab Töötukassa loa, sest töökohta ei ole võimalik täita Eestis elavate inimestega.
- c) Muudatus kiirendab töötamiseks mõeldud tähtajalise elamisloa taotlemise protsessi nii välismaalase kui ka tööandja jaoks.
- d) Muudatus tagajärjel ei hakkaks tööandjad töökohti täitma välismaalastega Eestis elavate inimese asemel. Seda piiraksid ka teised välismaalaste seadusest tulenevad piirangud (näiteks sisserände piirarv ning palgakriteeriumi nõue).

Tööandjate esimene eelistus on endiselt leida sobiv töötaja Eestist, aga kui Eestis elavate inimestega ei ole võimalik töökohta täita, siis tuleb töötajaid otsida väljastpoolt Eestist.

2. Andmete elektrooniline esitamine läbi ühtse Politsei- ja Piirivalveameti juurde loodava iseteeninduskeskkonna

Toetame VTK-s sisalduvat ettepanekut luua Politsei- ja Piirivalveameti juurde ühtne iseteeninduskeskkond, mille kaudu on võimalik välismaalastel ja nende tööandjatel esitada erinevatele riigiasutustele välismaalase Eestis elamise ja töötamisega seotud andmeid ja dokumente. Peame igati mõistlikuks, et andmed ja dokumendid liiguksid asutuste vahel automaatselt. Selle muudatuse abil tekib erinevatel riigiasutustel senisest oluliselt parem võimekus teostada kontrolli Eestis töötavate välismaalaste üle ning seeläbi vähendada välismaalaste Eestis töötamise reeglite väärkasutamist. Leiame, et välismaalaste töötamisega seotud andmevahetus erinevate riigiasutuste vahel on oluliselt tõhusam meede välistöajõuga seotud kuritarvituste vähendamiseks kui välismaalaste seaduse muutmise seaduse eelnõuga plaanitavad muudatused, mis olid avalikul kooskõlastusringil selle aasta suvel.

3. Palgakriteeriumi täitmata jätmine

Kui välismaalase töötasule kohaldub Eesti keskmise või kahekordse Eesti keskmise töötasu nõue ning järelevalveasutusele on näha, et välismaalasele ei maksta nõuetekohast töötasu, siis peaks Maksu- ja Tolliametil olema õigus nõuda välismaalase tööandjalt nende tööajumaksude tasumist, mida tööandja ei ole maksnud, kuid oleks pidanud maksma lähtuvalt palgakriteeriumi nõudest. See aitaks suurendada tööajumaksude laekumist ning tagada ausamat konkurentsikeskkonda. Lisaks võiks seda tulu võtta arvesse ka iseteeninduskeskkonna arendamisega seotud tulude osas. Realse kontrolli teostamine oleks täiendavaks argumendiks ka Töötukassa loost loobumisele.

4. Lühiajalise töötamise registreerimisel ajalise piirangu kaotamine

VTK-s on tehtud ettepanek kaotada lühiajalise töötamise registreerimisele ette nähtud ajaline piirang (365 päeva 455 päeva jooksul). Muudatuste tulemusena võib edaspidi lühiajaliselt Eestis töötada välismaalane, kelle töötamine on enne tööle asumist registreeritud Politsei- ja Piirivalveametis ja töötamine on lubatud kuni välismaalasel Eestis ajutiseks viibimiseks seaduslik alus.

Soovime teada, miks on vaja seda muudatust teha ning mis on selle muudatuse reaalne mõju. Kas plaanitava muudatuse jõustumisel võib välismaalane lühiajaliselt Eestis töötada 365 päeva 465 päeva jooksul või see periood pikeneb või hoopis lüheneb?

Loodame, et peate võimalikuks Kaubanduskoja ettepanekuid arvesse võtta. Vajadusel oleme valmis kohtuma ning oma seisukohti lähemalt selgitama.

Lugupidamisega

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

/allkirjastatud digitaalselt/
Mait Palts
Peadirektor

Koostanud: Marko Udras marko.udras@koda.ee 6040070